

Maatschappelijk jaarverslag GreenBizIJmond

'Onze ambitie?
Het duurzaamste
bedrijventerrein
van Nederland
worden'

'In de
IJmond krijgen
wij energie
van elkaar!'

Veel interesse
om GreenBiz-
model te
kopiëren

Inhoud

'Onze ambitie? Het duurzaamste bedrijventerrein van Nederland worden'

Als Nederland in 2011 nog weinig met duurzaamheid bezig is, slaan de vier Beverwijkse ondernemers Jan Boudesteijn, Cees Duivenvoorde, Hans Weeren en Wil Boots de handen ineen. Als groene pioniers willen zij van de Wijkermeer het duurzaamste bedrijventerrein van Nederland maken. Bert Pannekeet van Milieudienst IJmond en de (toenmalige) Beverwijkse wethouder Robbert Jan Piet haken graag aan: 'Zo hoort het te zijn: ondernemers initiëren, wij van de overheid faciliteren.' De vereniging GreenBiz Beverwijk is geboren.

'In de IJmond krijgen wij energie van elkaar!'

Als het landelijke initiatief Bedrijventerreinen Energiepositief (BE+) in 2017 vraagt of GreenBiz IJmond wil aanhaken, geeft dat de vereniging een boost. De IJmondiale groep duurzame ondernemers kan de tanden in een nieuw doel zetten. Dit zorgt voor meer structuur, een nieuwe dynamiek én extra financiële middelen. Het blijkt een succesvolle opmaat naar het creëren van de belangrijke pijlers GreenBiz Educatie, GreenBiz Energy, GreenBiz Circulair, GreenBiz Assets en GreenBiz Green Deal.

Veel interesse om GreenBiz-model te kopiëren

Om de toekomst organisatorisch sterk tegemoet te kunnen treden, zijn alle activiteiten van GreenBiz IJmond sinds 1 maart 2021 ondergebracht in een PPS-constructie. Maar wat is de kracht van zo'n publiek-private samenwerking? En welke duurzame missie en visie zijn er geformuleerd voor de periode tot 1 januari 2025?

Colofon

Copyright © 2021
Werkgroep GreenBiz IJmond
Jaar van uitgave; 2021
Eerste druk
Niets uit deze uitgave mag
worden vervaelvoudigd en/of

openbaar worden gemaakt door
middel van druk, fotokopie,
geluidsband, elektronisch of
op welke wijze dan ook,
zonder schriftelijke toestemming
van de uitgever.

Vormgeving:
IDV, webdesign & development,
video's en animaties tot
online marketing en
grafische vormgeving.
www.idv.nl

Voor- woord

Samen sterk, samen duurzaam

De werkgroep v.l.n.r.: Lyane Peggeman, Anouk Miedema, Jan Boudesteijn, Nick Ruiters, Erik Boudesteijn en Erna Hilbers

Ruim vier jaar voordat op 12 december 2015 in Parijs het internationale verdrag is ondertekend om verdere opwarming van de aarde tegen te gaan, hadden vier Beverwijkse ondernemers elkaar al gevonden om de duurzame handen ineen te slaan. Omdat de lokale overheid deze groene koplopers graag ondersteunde, werd in 2011 de basis gelegd voor wat GreenBiz IJmond nu is: een unieke publiek-private samenwerking, die anno 2021 als voorbeeldmodel dient voor niet alleen de provincie Noord-Holland maar heel Nederland.

Voor u ligt het maatschappelijk sociaal jaarverslag van GreenBiz IJmond. Omdat het de eerste editie betreft, kijken we niet alleen vooruit via onze duurzame missie en toekomstvisie, maar blikken we ook graag terug op de inspirerende ontstaansgeschiedenis van GreenBiz IJmond.

Hoe het begon

Het verhaal startte met vier ondernemers op de Beverwijkse Kagerweg, die zich in 2011 hardop uitspraken om van de Kagerweg het meest duurzame bedrijventerrein van Nederland te maken. Omdat het kwartet in Bert Pannekeet (van destijds Milieudienst IJmond) en toenmalig wethouder Robbert Jan Piet twee belangrijke ondersteuners vanuit de overheid vonden, kende GreenBiz een vliegende start. Niettemin was het

de eerste periode keihard werken, omdat duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen bepaald geen ingeburgerde begrippen waren. Duurzaamheid werd vaak gezien als 'lastig' en 'dat kost geld', terwijl het onze (klein) kinderen juist een mooiere wereld oplevert en ondernemers ook mooie businesskansen biedt.

Vijf pijlers

Mede doordat er meer groene subsidiegelden beschikbaar kwamen en de Omgevingsdienst IJmond daardoor nog meer ondersteuning kon bieden, heeft GreenBiz vanaf 2017 een duidelijke professionaliseringsstrategie kunnen maken. Dat heeft erin geresulteerd dat onze duurzame missie vandaag de dag via vijf stevige pijlers wordt uitgedragen. Wat de kracht van deze groene fundamenten GreenBiz Energy, GreenBiz Educatie, GreenBiz

Circulair, GreenBiz Green Deal en GreenBiz Assets is, leest u in dit jaarverslag.

Duurzame toekomst

Inmiddels is het gedachtegoed van GreenBiz IJmond uitgerold over zeven bedrijventerreinen in Beverwijk, Heemskerk, Uitgeest en Velsen. Het mooiste compliment is dat Noord-Holland het GreenBiz-idee nu provincie-breed wil gaan inzetten. Bovendien komen vanuit heel Nederland gemeentelijke verzoeken of ons duurzaamheidsmodel gekopieerd mag worden. Het zijn initiatieven, die wij van harte toejuichen.

Doe mee

Wilt u als IJmondiale ondernemer meer weten of deelnemen aan GreenBiz IJmond? Neem dan contact op met onze kernteamleden, oftewel lokale ondernemers die meedenken in de koers van GreenBiz IJmond die in uw eigen gemeente actief zijn. Dankzij onze kernteams zijn de activiteiten van GreenBiz op alle IJmondiale bedrijventerreinen gewaarborgd. We nodigen u dan ook graag uit om te participeren in onze duurzame missie. Alleen gaat u misschien sneller, maar samen komen we verder. Ons motto is sinds het begin: samen sterk, samen duurzaam.

Doet u ook mee?

Werkgroep GreenBiz IJmond

Basis GreenBiz IJmond van start in 2011:
ondernemers initiëren, overheid faciliteert

'Onze ambitie? Het duurzaamste bedrijventerrein van Nederland worden'

Als Nederland in 2011 nog weinig met duurzaamheid bezig is, slaan de vier Beverwijkse ondernemers Jan Boudesteijn, Cees Duivenvoorde, Hans Weeren en Wil Boots de handen ineen. Als groene pioniers willen zij van de Wijkmeer het duurzaamste bedrijventerrein van Nederland maken. Bert Pannekeet van Milieudienst IJmond en de (toenmalige) Beverwijkse wethouder Robbert Jan Piet haken graag aan: 'Zo hoort het te zijn: ondernemers initiëren, wij van de overheid faciliteren.' De vereniging GreenBiz Beverwijk is geboren.

Het is mei 2011 als Robbert Jan Piet zijn politieke entree maakt in Beverwijk. Als (nieuwe) wethouder van Economie, Haven en Milieu wordt hij automatisch voorzitter van de Milieudienst IJmond, waar Bert Pannekeet actief is als directeur. De twee hebben op het gebied van duurzaamheid direct een klik. Piet ziet Pannekeet als 'een man met ambitie, die anders durft te denken, creatief is en niet alleen de lijntjes volgt'. Pannekeet weet dat Piet al 'buitengewoon bezig was met de energietransitie. Zo had hij

als wethouder van Heerhugowaard, met behulp van zonnepanelen en windmolens, het landelijke voorbeeldproject *De Stad van de Zon neergezet*.' Dat betreft een nieuwe woonwijk waarin wordt gestreefd naar CO₂-emissie-neutraliteit en die in 2009 door kroonprins Willem-Alexander is geopend.

Koplopers gezocht

Pannekeet is dan ook verheugd dat hij een groen georiënteerde voorzitter van 'zijn' milieudienst heeft gekregen. Dat biedt hoop om

ondernemers bewustwording voor de noodzaak van verduurzaming bij te brengen. Er is echter één probleem: het gros van de Beverwijkse bedrijven heeft anno 2011 weinig affiniteit met groene zaken. Er is een gebrek aan kennis, het interesseert ze weinig of de economische crisis maakt het al lastig genoeg om als ondernemer te overleven. Piet weet dat hij als duurzaamheidsambassadeur wel van alles kan gaan roepen en verzinnen, maar de wethouder en Pannekeet voelen dat zij 'een groep koplopers onder de

ondernemers nodig hebben.' Mensen die intrinsiek in duurzaamheid geloven en hun nek durven uitsteken. Dat zijn volgens Piet 'de échte ondernemers, die nieuwe ontwikkelingen herkennen en denken: wat kunnen we ervan leren én waar liggen onze economische kansen. Want verduurzamen werkt alleen als het uiteindelijk voldoende oplevert. Baat het niet, dan gaat het niet. Waarbij het in de baat zeker niet alleen om geld gaat, want voor veel ondernemers zijn immateriële baten als waardering, reputatie en trots naar volgende generaties toe, ook zeer belangrijk.'

Hoge duurzame lat

Piet en Pannekeet zijn dan ook verheugd dat medio 2011 vier Beverwijkse ondernemers bij hen aankloppen. Cees Duivenvoorde (DSE Automatisering), Wil Boots (Patina Dakdenkers), Hans Weeren (Hans Weeren Schoonmaakspecialisten) en Jan Boudesteijn (Boudesteijn Verhuizers) steken hun ambitie niet onder stoelen of banken. Het no-nonsense kwartet van de Kagerweg stelt dat ze van de

Wijkmeer het duurzaamste bedrijventerrein van Nederland willen maken. 'De lat ligt hoog, maar dan is de richting duidelijk', zeggen de ondernemers.

Eerdere duurzame initiatieven

Piet en Pannekeet weten dat de vier serieus zijn. Sterker: ze zijn al bekend met hun eerdere duurzame initiatieven. Zo was Piet in zijn Urgenda-tijd al eens Boudesteijn tegen het lijf gelopen, toen laatstgenoemde de eerste elektrische verhuurwagens van Nederland introduceerde. De Milieudienst IJmond was op haar beurt in 2008 bij Cees Duivenvoorde op bezoek geweest, toen hij zijn gloednieuwe, duurzame bedrijfspand in gebruik had genomen. Dat Boudesteijn en Weeren al vóór 2011 meermaals (bij het jaarlijkse Tata Steel Chess Tournament in Wijk aan Zee) de Duurzame Bedrijvendag hadden georganiseerd, was mede mogelijk gemaakt doordat de Milieudienst IJmond hielp in de organisatie. En Wil Boots? Die had op de Duurzame Bedrijvendag naam gemaakt met

de Kameleon. Bij deze draaibare gevelplaten kon je de ene kant met mos laten begroeien, waardoor er fijnstof en CO₂ uit de lucht werd gehaald. Maar je kon, als de zon scheen, ook naar een kant met zonnepanelen draaien, en de derde optie was om de zijde met een reclame-uiting te tonen.

'Waarom doen we dit?'

Als Pannekeet, Piet en de vier ondernemers in augustus 2011 hun samenwerking beklinden en de vereniging GreenBiz Beverwijk met Jan Boudesteijn als voorzitter ontstaat, is de lokale gemeenteraad aanvankelijk kritisch. 'Want dit staat helemaal niet in het collegeprogramma? Waarom doe je dit?', krijgt wethouder Piet te horen. De bewindsman benadrukt echter dat het initiatief juist het bedrijfsleven duurzaam in beweging gaat brengen. 'We kunnen samen iets moois teweegbrengen en dat moeten we doen', blijft hij standvastig. Ook Pannekeet twijfelt geen moment. Hij maakt zijn Milieudienst IJmond-medewerkers Erna Hilbers en Ria Blokker een aantal uur per

Lees verder op volgende pagina ->

'MET EEN FIKSE KORTING VAN 50 PROCENT OP DE KOSTEN BIEDT HET BEDRIJF AAN OM PER GEÏNTEREERDE WIJKERMEER-ONDERNEMING EEN ENERGIESCAN TE MAKEN.'

V.l.n.r.: Jan Boudesteijn, Cees Duivenvoorde, Hans Weeren, Wil Boots, Bert Pannekeet en Robbert Jan Piet

week vrij om GreenBiz Beverwijk te ondersteunen. Een secretariaat wordt opgetuigd, een website gebouwd en er gaan telefoontjes en brieven naar Wijkmeer-ondernemers om hen over de GreenBiz-ideeën te informeren.

Samen bereik je meer

Het eerste idee is om een bijeenkomst te organiseren voor de bedrijven van de Wijkmeer. Dat krijgt op 1 februari 2012 zijn beslag, wanneer het bedrijf van Wil Boots (Patina Dakdenkers) gastheer is voor zo'n 50 collega-ondernemers. De boodschap die tijdens deze eerste meeting wordt uitgedragen, is driedelig: ten eerste wil GreenBiz Beverwijk uitstralen dat verduurzaming geen verplichting is, maar juist een kans. Ten tweede wordt benadrukt dat je met samenwerking méér bereikt dan als ondernemers individueel gaan verduurzamen. De slogan 'Alleen ben je er eerder, maar samen kom je verder', is dan ook typerend voor de identiteit van GreenBiz. Ten derde blijkt de bijeenkomst een ideaal startpunt om elkaar als Wijkmeer-bedrijven beter te leren kennen, homogeniteit op te bouwen en als ondernemende burens een ons-kent-ons-gevoel te creëren.

Trias Energetica

Tijdens die eerste grote bijeenkomst wordt direct de gedachte van Trias

Energetica uitgedragen. De aanwezige ondernemers leren dat je met drie basisvuistregels al heel makkelijk duurzame stappen kunt zetten met het eigen bedrijfspand. Zo is stap 1 dat je energieverspilling kunt tegengaan, door bijvoorbeeld beter te isoleren of door energiezuinige ledverlichting te gebruiken. Stap 2 is maximaal gebruik gaan maken van energie uit duurzame bronnen, zoals wind-, water-, en zonne-energie. Patina Dakdenkers, dat al volop met zonnepanelen op daken bezig is, is dan ook de ideale gastheer om deze boodschap kracht bij te zetten. Stap 3 is om zo efficiënt mogelijk gebruik te maken van fossiele brandstoffen om in de resterende energiebehoefte te voorzien; bijvoorbeeld door het gebruikmaken van een warmtepomp.

Korting op energiescans

Om met dit verhaal direct te kunnen doorpakken, is er bij de presentatie over de Trias Energetica ook een bedrijf aanwezig dat voor alle aanwezige ondernemers een energieonderzoek kan uitvoeren. Met een fikse korting van 50 procent op de kosten biedt het bedrijf aan om per geïnteresseerde Wijkmeer-onderneming een energiescan te maken. Daarnaast geeft GreenBiz Beverwijk ook informatie over zonnepanelen, een onderwerp waarvoor direct veel aandacht is.

Om de Trias Energetica-gedachte nog beter bij de Beverwijkse ondernemers te laten beklippen, is voor de eerste GreenBiz-bijeenkomsten ook meermaals Piet Meijer uitgenodigd. Als expert op het gebied van energiebesparing laat hij zien hoe eenvoudig het laaghangende duurzaamheidsfruit, van isolatie aanbrenge en ledverlichting ophangen, geplukt kan worden. Als externe expert heeft hij het gewenste overwicht naar zijn toehoorders en krijgt hij de eerste Wijkmeer-ondernemers duurzaam in beweging.

Afval is energie

Niet veel later in 2012 start GreenBiz Beverwijk het project *Afval is energie*. Om duurzamer met het eigen bedrijfsafval om te gaan, wordt ter inspiratie een bezoek gebracht aan Sortiva. De GreenBiz'ers zien met eigen ogen dat de dochteronderneming van GP Groot afvalstoffen als sloophout, asfalt, betonpuin, kunststof en papier via recycling een nieuwe bestemming als grond-, bouw- of brandstof geeft. Dat idee slaat aan. Daarnaast valt het de vier *founding partners* Boudesteijn, Duivenvoorde, Weeren en Boots op dat het bedrijfsafval op het 120 bedrijven tellende Wijkmeer-terrein door heel veel verschillende afvalverwerkers wordt opgehaald. Het idee is snel geboren om, het

liefst, gezamenlijk één afvalwerker in te huren. Want als de vele andere afvalverwerkers niet meer de gang naar Beverwijk hoeven te maken, scheelt dat veel onnodige transportbewegingen en dat is goed voor het milieu. Bovendien kun je als gezamenlijke groep een korting bedingen bij die ene afvalwerker die de grote afvalverwerkingsopdracht krijgt, zo was het plan. GP Groot werpt zich op als de afvalwerker en biedt deelnemende Wijkmeer-bedrijven een extra voordeel aan. Het voorstel is dat het opgehaalde bedrijfsafval bij HVC de verbrandingsovens ingaat, waarbij HVC tijdens dit proces groene stroom genereert. Die duurzame energie wordt vervolgens terug aan de Wijkmeeders aangeboden met een behoorlijke korting op de stroomprijs. Het is een mooie circulaire cirkel, die de ondernemer bovendien geld bespaart. De combinatie van dit duurzame en financiële voordeel zet Wijkmeer-bedrijven aan het denken. Uiteindelijk gaan 28 ondernemingen in op het afvalophaal-aanbod van GP Groot. Nog eens 10 bedrijven worden zowel afval- als energiekant. GreenBiz Beverwijk is tevreden, want de vereniging ziet dat deze actie bovendien een mooie beperking op de gezamenlijke CO₂-uitstoot realiseert.

Duurzame (race)auto's

De langzaam maar zeker groeiende groep Wijkmeer-ondernemers die de GreenBiz-ideeën omarmt, vindt het prettig dat de duurzame initiatieven voortkomen vanuit collega-ondernemers. En niet dat de verduurzaming wordt opgelegd door een overheidsinstantie, die vergroening verplicht stelt en eventuele reprimandes en boetes in het vooruitzicht stelt als bepaalde duurzame bedrijfsdoelen niet worden gehaald. GreenBiz weet dit momentum vast te houden door op een koude junidag in 2013 een leuk en gezellig evenement te organiseren. Cees Duivenvoorde heeft op zijn terrein van DSE Automatisering in Beverwijk een leuk parcours uitgezet, waar bedrijventeams het tegen elkaar opnemen in een wedstrijd met radiografisch bestuurbare raceauto's. Uiteraard zijn deze kleine elektrische autootjes voorzien van een duurzame krachtbron en komt zelfs oud-burgemeester Theo Weterings graag meedoen. Dat het event is aangekleed met een gezellige barbecue en dankzij een borrel ook mooie netwerkmomenten biedt, zorgt ervoor dat veel Beverwijkse ondernemers actief deelnemen aan deze duurzaamheidsmiddag. Dankzij het racen met de elektrische autootjes worden de aanwezige ondernemers tevens geprikkeld om zelf

duurzaam te gaan rijden. Die optie is erg aantrekkelijk. Er is namelijk, mede door de inzet van de Milieudienst IJmond en GreenBiz, een mooie subsidie in de wacht gesleept. Zo kunnen ondernemers die in een elektrische bedrijfsauto willen investeren, via de gemeente Beverwijk een bijdrage van liefst 5.000 tot 7.000 euro aanvragen. Die duurzame financiële ondersteuning spreekt ondernemend Beverwijk zeker aan.

Astronaut Kuipers en de fragiele aarde

GreenBiz Beverwijk organiseert vervolgens elk jaar wel één of twee van dit soort groots opgezette evenementen. Zo wordt in 2014 op het hoofdkantoor van Tata Steel in Velsen-Noord een veelzijdige Duurzame Bedrijvendag gehouden. Met dit evenement in het Dudokhuis willen GreenBiz Beverwijk en Milieudienst IJmond de bewustwording en kennisoverdracht over verduurzaming verder vergroten. Daarom worden er allerlei groene

Lees verder op volgende pagina ->

WIST JE DAT?

41 ambassadeurs zijn er in totaal op de verschillende bedrijventerreinen actief in 7 kerngroepen!

DANKZIJ HET RACEN MET DE ELEKTRISCHE AUTOOTJES WORDEN DE AANWEZIGE ONDERNEMERS TEVENS GEPRIKKELD OM ZELF DUURZAAM TE GAAN RIJDEN.

workshops gegeven en verzorgt Ed Nijpels als voorzitter van het Klimaatberaad een interessante lezing. Nijpels' bijdrage is mede bedoeld om ondernemers bekend te maken én te bewegen om met het in 2013 gepresenteerde Energieakkoord aan de slag te gaan. Maar er is meer in het Dudokhuis. Naast vele standjes van duurzame ondernemers die over innovatieve ideeën en producten praten, zorgt met name een presentatie van André Kuipers voor veel indruk. De Nederlandse astronaut laat een grote groep regionale vmbo-scholieren letterlijk het belang van duurzaamheid zien. Kuipers toont een foto, die hij zelf vanuit het internationale ruimtestation ISS heeft gemaakt. Op de foto zie je de mooie blauwe bol die de aarde is.

'Maar de fragiliteit van de aarde besef je vanuit de ruimte veel meer dan als je hier op de aarde bent', vertelt Kuipers aan de studenten, die aan zijn lippen hangen. 'Je voelt in de ruimte veel meer het moederlijke gevoel van: we moeten goed voor die aarde zorgen.'

Contact met Ondernemersvereniging IJmond

Rond 2014, 2015 merkt GreenBiz Beverwijk dat het moeilijker wordt om de Wijkmeer-ondernemers te triggeren om naar de evenementen te komen en de gezamenlijke verduurzaming naar een volgend niveau te tillen. Om de dynamiek een nieuwe impuls te geven, komt de vereniging met het idee om de initiatieven niet alleen te beperken tot het eigen industrieterrein. Het idee is geboren om het GreenBiz-

platform te vergroten en IJmond-breed uit te rollen. Zo wordt het plan gesmeed om naast het Beverwijkse De Pijp, ook de bedrijventerreinen in Heemskerck (De Trompet, De Houtwegen en De Waterwegen), Uitgeest (Uitgeest-Noord), Velsbroek (De Broekerwerf) en IJmuiden (Het Havengebied) te interesseren om mee te doen in een gezamenlijke ambitie naar verduurzaming. Om deze verbreding tot stand te kunnen brengen, zoekt GreenBiz contact met Ton van der Scheer, die voorzitter is van OV IJmond. Deze ruim 500 leden tellende ondernemersvereniging is op dat moment bezig om per branche en regio kwartiermakers aan te stellen. GreenBiz heeft het idee om zichzelf als een soort matrix over de grote ondernemersvereniging heen te leggen, waarbij de kwartiermakers van OV IJmond als aanspreekpunt kunnen gaan fungeren voor de GreenBiz-initiatieven.

Formatie van eigen kernteams

Het idee om van de kwartiermakers van de OV IJmond gebruik te maken, blijkt in de praktijk wat moeilijk te realiseren. Niettemin vormt het aanvankelijke plan wél de katalysator om op elk van de zeven genoemde IJmondse bedrijventerreinen een eigen kernteam te formeren bestaande uit lokale ondernemers die als ambassadeur optreden. GreenBiz realiseert zich namelijk dat het hebben van een aanspreekpunt op elk van de zeven industriegebieden noodzakelijk is om tot een succes te komen. Ten eerste kan GreenBiz het eigen verhaal makkelijk kwijt bij een dergelijke kleine groep van enthousiaste meedenkers. Bovendien vormt een kernteam een ideaal klankbord. GreenBiz heeft namelijk al snel door dat er niet zoiets bestaat als een generiek industriegebied. Elk bedrijventerrein is toch net

even anders en heeft een eigen behoefte. Ten derde realiseer je met het opzetten van een kernteam direct een organisatiegraad op elk industrieterrein; iets wat zeker in de opstartfase nodig is. Ton van der Scheer ziet een duidelijke meerwaarde en synergie als GreenBiz en 'zijn' OV IJmond samenwerken. Van der Scheer treedt dan ook toe tot het GreenBiz-bestuur. Vanaf dat moment praat de OV IJmond-voorzitter mee tijdens de GreenBiz-vergaderingen, waar ook altijd Bert Pannekeet en de

zittende milieuwethouder van Beverwijk aanschuiven.

GreenBiz IJmond

Het uitrollen van de duurzame ideeën over de zeven industrieterreinen heeft meerdere gevolgen. Zo is het niet meer dan logisch dat de naam GreenBiz Beverwijk wordt aangepast in GreenBiz IJmond. Maar belangrijker: de schaalvergroting zorgt ervoor dat het makkelijker wordt om bij diverse (inter)nationale overheden subsidies en andere gelden los te krijgen,

zodat nieuwe bijeenkomsten en initiatieven kunnen worden gerealiseerd. Bovendien stelt de Omgevingsdienst IJmond (zoals de Milieudienst IJmond sinds februari 2015 door het leven gaat) meer uren voor de noodzakelijke ondersteuning beschikbaar. Het is duidelijk: het idee uit 2011 van vier groene pioniers wordt in de regio IJmond steeds serieuzer genomen. Een stevig fundament voor verdere groei is gelegd.

V.l.n.r.: Wim Moens, Cees, Theo Kaandorp en Tim de Rudder.

FEITEN

Feiten GreenBiz Educatie:

- 📅 Datum eerste opleidingdag
- 26 augustus 2019
- 👤 Aantal studenten
- 31 studenten
- 📍 Aantal stageplekken
- 15 stageplekken
- 📍 Hoofddorp en Beverwijk

Feiten GreenBiz Energy

- 👤 Eerste afnemer
- Wilco Verschoor (Flexcorail)
- 👤 Eerste producent
- Boudesteijn Beheer BV, via het pand dat gehuurd wordt door Mabeco.
- 📅 maart 2020
- 50.000 MWh wordt er maandelijks verhandeld via het platform.

WIST JE DAT?

430 energiescans er in totaal zijn uitgevoerd welke aangeboden waren door GreenBiz IJmond?

2017-2020, professionaliseringslag GreenBiz IJmond: samen sterk, samen duurzaam

'In de IJmond krijgen wij energie van elkaar!'

Als het landelijke initiatief Bedrijventerreinen Energiepositief (BE+) in 2017 vraagt of GreenBiz IJmond wil aanhaken, geeft dat de vereniging een boost. De IJmondiale groep duurzame ondernemers kan de tanden in een nieuw doel zetten. Dit zorgt voor meer structuur, een nieuwe dynamiek én extra financiële middelen. Het blijkt een succesvolle opmaat naar het creëren van de belangrijke pijlers GreenBiz Educatie, GreenBiz Energy, GreenBiz Circulair, GreenBiz Assets en GreenBiz Green Deal.

Ondertekening GreenBiz Green Deal in Beverwijk, op 2 juli 2020 in Cineworld Beverwijk.

Het groene project Bedrijventerreinen Energiepositief (BE+) is een netwerk van partijen, dat binnen 10 jaar 250 bedrijventerreinen energiepositief en CO₂-neutraal wil krijgen, zónder dat dit invloed heeft op de omzet van bedrijven. Het is 2017 als Erna Hilbers van Omgevingsdienst IJmond door BE+ benaderd wordt of GreenBiz IJmond interesse heeft om deel te nemen. Hilbers overlegt met voorzitter Jan Boudesteijn en die hapt graag toe. Want in BE+ ziet hij op dat moment de ideale houvast

om GreenBiz IJmond van een broodnodige extra dynamiek te voorzien. 'Want met een nieuw doel en additioneel projectgeld, kunnen onze duurzame ondernemers weer gestimuleerd worden.'

Energiescans
Het idee van BE+ stelt in de basis dat het voor elk individueel bedrijf een energiescan uitvoert. Zo verkrijgt elke ondernemer afzonderlijk informatie, hoe hij energie kan besparen met het eigen bedrijf. De scan heeft dus geen betrekking op het bedrijfs- of productieproces, maar geeft juist tips over de schil van het pand zelf. Heb je bijvoorbeeld een transportbedrijf? Dan krijg je geen informatie over hoe je je brandstofverbruik kunt verlagen, maar wel tips over de isolatie van het bedrijfsgebouw. Na de planvorming in 2017, wordt 2018 echt begonnen met de

uitvoering. Uiteindelijk doen 25 à 30 IJmondiale bedrijven een BE+ scan, maar de resultaten blijken helaas niet van het juiste niveau om die per bedrijventerrein aan elkaar te kunnen koppelen op platform-niveau. Nadat ook het expertisebureau van Piet Meijer zo'n 25 scans heeft uitgevoerd bij grote bedrijven met een meldingsplicht, komt Klimaatroute op het GreenBiz IJmond-pad. Deze organisatie blijkt uiteindelijk de best passende energiescans te kunnen realiseren. Klimaatroute gaat voortvarend aan de slag. Voorjaar 2021 zal blijken dat in de IJmond een prachtig aantal van meer dan 400 scans zijn uitgevoerd.

Wind in de rug
Inmiddels voelt GreenBiz IJmond de duurzame wind steeds meer in de rug. Allereerst heeft Jan Boudesteijn op 31 december 2017 zijn verhuis-

bedrijf verkocht. Daardoor heeft hij vanaf 2018 alle handen vrij om zijn ondernemerskennis in te zetten om de GreenBiz-activiteiten aan te jagen. Bovendien wordt de inmiddels IJmond-breed opererende vereniging ondersteund door vier gemeenten én de provincie Noord-Holland, waardoor de financiële mogelijkheden groeien. Omdat men ook de subsidiewegen steeds beter weet te vinden en de Omgevingsdienst IJmond inmiddels met meer fte's ondersteunt, kan GreenBiz IJmond de deelnemende bedrijven steeds beter voorlichten, begeleiden en ontzorgen.

Start GreenBiz Educatie
Als ook het kabinet, vanwege de aanhoudende aardbevingen in Groningen, inziet dat Nederland snel van het gas af moet, denken veel IJmondiale bedrijven: leuk die duurzame plannen, maar ik beschik

niet over mensen met de juiste competenties, die mijn bedrijf succesvol door de energietransitie kunnen loodsen. Dit is hét moment dat de markt vraagt om een nieuwe studie om zo snel mogelijk duurzame experts op te leiden. Boudesteijn vraagt daarom in 2018 aan onderwijsinstelling Nova College of zij het ziet zitten om een duurzaamheidsopleiding te ontwikkelen. Wat heet! Nova College stampt in recordtempo de krachtige mbo4+ opleiding Junior Consultant Duurzaamheid uit de grond. September 2019 starten de eerste studenten in Beverwijk en een jaar later in Hoofddorp aan deze driejarige witte boorden-technuuten-opleiding, die uniek is in Nederland. Als de eerste leerlingen straks in het voorjaar 2022 afstuderen, zijn zij als allround duurzaamheidsspecialist in staat

om bedrijven te adviseren over alle groene technische vragen. Zoals bijvoorbeeld: hoe stap je over van gas naar elektriciteit uit zonne- of windenergie? Deze adviesfunctie vraagt zowel om commercieel als technisch inzicht. Dus technische tekeningen zijn geen abracadabra en ook het opstellen en bewaken van een projectbegroting behoort tot de kennis. Het bedrijfsleven haakt ondertussen graag aan bij wat de GreenBiz Educatie is gaan heten. In het studiejaar 2020/'21 hebben meer dan 25 ondernemers uit de IJmond stageplekken beschikbaar gesteld of de opleiding op andere manieren ondersteund.

GreenBiz Energy
Ondertussen groeit binnen GreenBiz IJmond het gevoel dat men niet alleen figuurlijk maar ook letterlijk energie van elkaar wil krijgen. Want

Lees verder op volgende pagina ->

WIST JE DAT?

Meer dan **180** afvalscans zijn er in totaal uitgevoerd!

Ondertekening GreenBiz Green Deal in Heemskerk, op 12 februari 2020 in Chateau Marquette.

De deelnemende ondernemers zijn derhalve erg enthousiast over het GreenBiz Energy-project. Wil Boots van Patina Dakdenkers grapt: 'Ik heb gewoon energie te veel!' Terwijl Wilco Verschoor van Flexcorail zegt: 'Duurzaam ondernemen is een sport. Daar krijg ik energie van.' Bij GreenBiz-man van het eerste uur Hans Weeren komt het wij-gevoel naar boven: 'Duurzame energie in de IJmond is de kracht van samen.'

GreenBiz Circulair
GreenBiz IJmond wordt ondertussen steeds veelzijdiger, als het zich januari 2020 ook aansluit bij *Upcycle Your Waste*. Dit is een Europees Interreg-project waar Nederland, België, Frankrijk en Engeland hun circulaire krachten en kennis bundelen.

De uitdaging is om (bedrijfs)afval niet zomaar te dumpen, maar om te kijken welk afval je nog kunt recyclen tot nieuwe grondstoffen. GreenBiz wil de ondernemers in de IJmond ten eerste bewustmaken van de waarde van hun afval, door het afval te (her)gebruiken als grondstof. Bij dit circulaire denken is de doelstelling om de afvalstroom in de IJmond bij de deelnemende bedrijven tot liefst 20 procent te verminderen.

Deze circulariteit biedt legio voordelen. Zo wordt ten eerste het mondiale probleem van een schaarste aan grondstoffen sterk verminderd. Ten tweede zullen de kosten van het verwerken van restafval in 2030 vertienvoudigd zijn, dus een sterke reductie van je afvalberg is sterk aan te raden. Ten derde zorgt een lagere afvalverbranding voor minder CO₂-uitstoot.

200 IJmond-bedrijven doen mee
In de IJmond is de animo om mee te doen aan *Upcycle Your Waste* groot. April 2021 zijn er al bij zo'n 200 bedrijven, die gesitueerd zijn op de zeven GreenBiz IJmond-industrieterreinen, afvalscans uitgevoerd. Inclusief de nog te houden scans kan er per terrein een totale afvalstroomkaart worden gemaakt. Hierbij wordt bekeken welke kansen er zijn om het restafval te kunnen hergebruiken. Als blijkt dat zo'n afvalstroom rendabel is, gaat GreenBiz IJmond met een aantal creatievelingen en de ondernemers

om tafel zitten en gezamenlijk bespreken wat het beste met het afval gedaan kan worden. De circulaire kennis die *Upcycle Your Waste* oplevert, wil GreenBiz uiteraard gebruiken en doorgeven aan komende generaties. Binnen het *Upcycle Your Waste*-programma heeft GreenBiz IJmond een opdracht aanvaard om ook een e-learning platform in te richten. Waarbij niet alleen de kennis ondergebracht kan worden, maar waarbij het e-learning platform ook gecombineerd kan worden met alle kennis van GreenBiz Educatie.

GreenBiz Green Deal
Ondertussen zijn er vele tientallen IJmondse bedrijven die geïnteresseerd zijn in het verduurzamen van hun bedrijf, in de meest brede zin van het woord. Zo zijn er in 2020 zo'n zestig ondernemingen die zich aan een duurzame aanpak committeren en de GreenBiz Green Deal ondertekenen. Omdat deze deal óók ondertekend wordt door GreenBiz IJmond, Omgevingsdienst IJmond, de IJmond-gemeente waarin het bedrijf is gesitueerd en de Provincie Noord-Holland, weet de ondernemer zich gesteund door hulp van al deze organisaties en instanties. Deelname biedt bedrijven legio voordelen. Bewustwording, stimulering en ontzorging voor de

ondernemers is de basisgedachte van de Green Deal. Zo krijgen ondernemers bijvoorbeeld een jaar lang gratis lidmaatschap van de GreenBiz IJmond en nemen zij deel aan de aangeboden projecten en collectief georganiseerde ontzorging. Bovendien worden de Green Deal-deelnemers geholpen bij het uitvoeren van alle vormen van energiebesparing die zichzelf binnen 5 jaar terugverdienen. Met de energieopwekking kan het bedrijf zich bovendien aansluiten bij het LEM-platform van GreenBiz Energy. 12 Februari 2020, vlak voordat de coronapandemie ook Nederland bereikt, is Heemskerk de eerste IJmond-gemeente die met de plaatselijke deelnemende bedrijven de GreenBiz Green Deal op feestelijke wijze ondertekent. Beverwijk volgt op 2 juli 2020. Velsen en Uitgeest hebben eind 2020 eveneens een feestelijk tekenmoment gepland, maar de tweede Nederlandse coronagolf gooit hierbij roet in het eten. Vanwege deze externe factoren kiezen deze twee IJmond-gemeenten voor een individuele ondertekening van de Green Deal. Omdat bedrijven uit Velsen en Uitgeest niettemin graag willen aanhaken, wordt de GreenBiz Green Deal inmiddels IJmond-breed succesvol gedragen. 🙌

waarom zou je eigenlijk nog langer een traditionele energieleverancier nodig hebben, als je op je eigen bedrijventerrein een Lokale Energie Markt (LEM) opzet?

In de pijler GreenBiz Energy is het verhaal even simpel als doeltreffend. Door gebruik te maken van de Europese Interreg-ondersteuning kan het ontwerp en de ontwikkeling van het LEM-platform worden gefinancierd. Met de SDE subsidie krijgt de ondernemer gegarandeerd een vergoeding per opgewerkte kWh zonne-energie.

Deze panelen worden in grote hoeveelheden op bedrijfsdaken gelegd, waardoor er veel groene stroom wordt opgewekt. Als bedrijf A meer opwekt dan hij verbruikt, levert hij het surplus binnen hetzelfde industrieterrein aan een ondernemersbuurman,

die juist meer stroom nodig heeft dan hij opwekt.

Om de ondernemers te kunnen ondersteunen bij de financiering van zonnepanelen is GreenBiz Assets in het leven geroepen. GreenBiz Assets maakt het mogelijk dat ondernemers de benodigde investering kunnen doen, zonder dat zij hiervoor het eigen bedrijfskapitaal hoeven aan te spreken. Dit stukje ontzorgen is belangrijk in het totale proces.

De kracht van samen
GreenBiz Energy is dé manier om de lokale energievraag en het lokale energieaanbod samen te brengen. Je hebt per bedrijventerrein dus producenten en afnemers, die hun opgewekte groene energie op het eigen terrein houden en onderling verhandelen. Als afnemer koop je rechtstreeks duurzame energie van je producerende collega-

ondernemer. Dat dit ook nog tegen een lagere prijs is en dus zorgt voor een kostenbesparing, is een belangrijke bijvangst. GreenBiz IJmond weet namelijk dat ook de energierekening telt. Omdat veel ondernemers niet exact weten waar de subsidies te vinden zijn, informeert en ontzorgt GreenBiz IJmond op dit vlak. Voorjaar 2021 mogen we inmiddels spreken van een succes. Alleen al dankzij de SDE+ subsidies hebben ondernemers, via ons op de zeven bij GreenBiz IJmond aangesloten industrieterreinen twee hectaren aan zonnepanelen kunnen plaatsen. Anno 2021 is GreenBiz nog volop bezig om ook de resterende beschikbare SDE+ subsidies zo goed mogelijk uit te nutten. Naar aanleiding van de energiescans zijn door ondernemers bovendien nog diverse kleinschalige PV-installaties gerealiseerd.

'ALS AFNEMER KOOP JE
RECHTSTREEKS DUURZAME
ENERGIE VAN
JE PRODUCERENDE
COLLEGA-ONDERNEMER.'

Veel interesse om GreenBiz-model te kopiëren

GreenBiz IJmond formuleert missie en visie tot 2025

Om de toekomst organisatorisch sterk tegemoet te kunnen treden, zijn alle activiteiten van GreenBiz IJmond sinds 1 maart 2021 ondergebracht in een PPS-constructie. Maar wat is de kracht van zo'n publiek-private samenwerking? En welke duurzame missie en visie zijn er geformuleerd voor de periode tot 1 januari 2025?

GreenBiz IJmond is een unieke samenwerking van de 3 O's: Ondernemers, Overheid en Onderwijs. Omdat ondernemers kansen herkennen, creatief zijn en snel kunnen handelen, de overheid een sterke sociale kant heeft (het bieden van zekerheid, borging en rekening houden met elkaar) en onderwijs graag kennis wil verdiepen en deze knowhow beschikbaar wil stellen aan nieuwe generaties, zijn deze drie O's mooie complementaire partijen die elkaar versterken. Als je deze krachten optimaal wilt bundelen, is een publiek-private samenwerking een uitstekend vehikel om organisaties van verschillende pluimage succesvol aan elkaar te koppelen. Want als de drie partijen elkaars verschillende belangen inzien, kun je vanuit de PPS zorgen voor een mooie versneling om tot het gezamenlijke doel van verduurzaming te komen. Waarbij het credo 'Alleen ga je sneller, maar samen kom je verder' voor synergie zorgt.

Wie zitten er in de PPS?

De organisatie GreenBiz IJmond is sinds 1 maart 2021 geformaliseerd tot een PPS. De ondernemers zijn hierin vertegenwoordigd met acht bestuursleden. Naast Hans Weeren,

Cees Duivenvoorde, Wil Boots en Leen Wisker die het gedachtengoed van de *founding partners* bewaken, heeft vanuit elke IJmond-gemeente (Beverwijk, Heemskerk, Velsen, Uitgeest) ook één kernteamlid van de plaatselijke bedrijventerreinen zitting in de PPS. De lokale overheid levert vanuit de colleges van B&W van de vier IJmond-gemeenten eveneens een afvaardiging van acht personen. Dat zijn de vier wethouders met duurzaamheid in de portefeuille, alsmede ook de vier gemeentelijke bestuurders die Economische Zaken behartigen. Terwijl de provincie Noord-Holland de gedeputeerde duurzaamheid (bij de PPS-oprichting is dat Edward Stigter) levert, wordt de onderwijskant vertegenwoordigd door de voorzitter van het college van bestuur van ROC Nova College. Tot slot is boven de partijen een onafhankelijke preses geplaatst. Bij de start van de PPS is dat de ervaren bestuurder Hans Sniijders, die onder meer oud-voorzitter van het college van bestuur van ROC Nova College is.

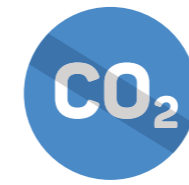
Missie

Bij de start van de PPS heeft GreenBiz IJmond haar ambities voor de toekomst vastgelegd in het meerjarenplan 2021-2024. Het

duidelijke streven is om de zeven bedrijventerreinen in de IJmond energiepositief te maken. Dit moet gerealiseerd worden door de hier gesitueerde bedrijven te ondersteunen bij het verwezenlijken van hun eigen duurzaamheidsambities, op basis van een collectieve aanpak van ondernemers. De missie van GreenBiz IJmond is dan ook: samen en lokaal bedrijven verduurzamen.

Visie: stip op de horizon

Snel verduurzamen is hard nodig, want Nederland loopt achter bij het realiseren van haar klimaatdoelstellingen voor 2030. Er zal daarom nóg beter moeten worden samengewerkt om de gewenste CO₂-reductie te realiseren. Deze realisatie begint, ook voor het bedrijfsleven, bij bewustwording en kennisopbouw. Hoe kan ik energie besparen? Hoe kan ik schoner en meer duurzaam ondernemen? Hoe kan ik slimmer en meer energiepositief omgaan met rest- en afvalstoffen? En hoe kan ik hierover meer kennis opbouwen binnen mijn bedrijf? GreenBiz IJmond geeft antwoord op deze vragen en faciliteert de collectieve initiatieven hiervoor.

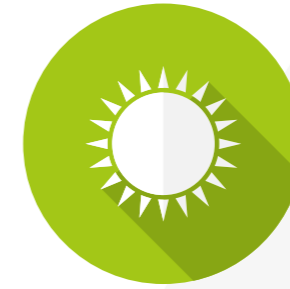
Deze inspanningen moeten ten eerste ervoor zorgen dat bedrijven tijdig inspelen op duurzaamheidsmaatregelen, die (nu en in de toekomst) vanuit de overheid worden verwacht. Bovendien laat GreenBiz IJmond zien dat duurzaam ondernemen vele businesskansen biedt, zowel financieel als op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen.

Doelstellingen

GreenBiz IJmond wil op 1 januari 2025 gerealiseerd hebben dat alle aangesloten bedrijven bedrijfs-specifieke duurzaamheidsmaatregelen hebben doorgevoerd én deelnemen aan collectieve lokale initiatieven. De aanpak is integraal, vormgegeven op basis van collectiviteit en leidt tot energiepositieve bedrijventerreinen in de IJmond. Hierbij is het indirecte effect dat we met onze aanpak lokale werkgelegenheid stimuleren en zoveel mogelijk samenwerken met in de IJmond gevestigde bedrijven. Dit moet ertoe leiden dat bedrijven minder energie verbruiken, zelf groene energie opwekken, minder afval hebben en zorgen voor meer hergebruik van grond- en reststoffen. Bovendien heeft GreenBiz IJmond als doel dat er een nóg betere aansluiting komt van het onderwijsaanbod op de concrete vraag vanuit het bedrijfsleven rond het thema duurzaamheid, circulariteit en klimaatopgave.

Voorbeeld voor anderen

GreenBiz IJmond wil een voorbeeld zijn voor andere partijen die ook duurzaam willen opereren. Dat streven wordt al gerealiseerd, omdat steeds meer Nederlandse gemeenten de duurzame kracht van de unieke samenwerking tussen ondernemers, overheid en onderwijs willen kopiëren.

Het elders klonen van het GreenBiz-model is praktisch gezien uitstekend realiseerbaar. Op elk bedrijventerrein waar een goed georganiseerd parkmanagement is, kan het basisidee van de GreenBiz-organisatie er zo overheen worden gelegd. Dit is mogelijk omdat de vijf verschillende pijlers (GreenBiz Energy, GreenBiz Assets, GreenBiz Educatie, GreenBiz Circulair en GreenBiz Green Deal) een soort LEGO-blokjes zijn, waarmee jezelf je ideale duurzame constructie kunt bouwen. Heeft een organisatie bijvoorbeeld alleen maar behoefte aan het onderwijsgedeelte, dan pakt men het LEGO-blokje GreenBiz Educatie. Of vindt men vooral het duurzame energieplatform interessant? Dan kopieer je het GreenBiz Energy-model en bouw je op je eigen bedrijventerrein een succesvolle Lokale Energie Markt.

Uitrol in Noord-Holland

Het is ook de provincie Noord-Holland opgevallen dat GreenBiz IJmond een unieke samenwerking heeft tussen het IJmondiale bedrijfsleven en de regionale omgevingsdienst. Die succesvolle synergie wil gedeputeerde Stigter provincie-breed gaan uitrollen bij andere omgevingsdiensten en de in die regio's gesitueerde bedrijventerreinen. Toen Stigter op 12 februari 2020 in Heemskerk de eerste gesloten GreenBiz Green Deal mede-ontekende, zei de politicus tegenover Omroep Heemskerk: 'De ideeën en activiteiten van GreenBiz IJmond zijn heel concreet. De provincie gaat dan ook graag met de vier IJmond-gemeenten en de ondernemers gezamenlijk aan de slag,

om te zorgen dat alle deelnemende bedrijven verduurzamen. Met als doel dat de zeven GreenBiz IJmond-bedrijventerreinen elk meer energie gaan opleveren dan ze gebruiken. En dát is uniek in Nederland. De IJmond laat nu zien dat het kan; dat er ondernemers zijn die enthousiast zijn over de GreenBiz-gedachte én dat het ook geld kan opleveren. Maar Noord-Holland is nog zoveel malen groter. Dus ik hoop dat dit voorbeeld veel meer navolging gaat krijgen op verschillende bedrijventerreinen. Want we doen het voor de verduurzaming van de hele provincie.'

Nog veel te doen

GreenBiz IJmond heeft sinds 2011 al veel gerealiseerd, maar we zijn nog lang niet klaar. Ons pakket aan diensten wordt de komende jaren verder verdiept en verbreed. GreenBiz IJmond is zich namelijk bewust van de vele maatschappelijke vragen, die in de toekomst op ons afkomen. Neem bijvoorbeeld de klimaat-adaptatie, waarbij de vraag is hoe we moeten omgaan met klimaatverandering. Er is dus nog veel duurzaam werk aan de winkel. Waarbij het GreenBiz-motto altijd zal zijn: **samen sterk, samen duurzaam!**

DE AMBASSADEURS VAN GREENBIZ IJMOND

Velserbroek, Broekerwerf

De kerngroep:

Eric de Kriek Gasservice

OFFICE PROJECTS
KANTOORRICHTING & INTERIEURPROJECTEN

Rick Paardekooper Renewalls

Suzanne Hurkmans Sensues

Joke van der Aar De Bie

proFhire

Gerard van Gelder Proffhire

Beverwijk, Business Docks

De kerngroep:

Cees Duivenvoorde DSE Automatisering

hans Weeren
SCHON MAAKT SCHON

Hans Weeren

Hans Weeren Schoonmaakspecialisten

Arian Kaptein Visser Elektrotechniek

Huib Visser Visser Elektrotechniek

Jaap Zijlstra Post Staalbouw

Annabel Aardenburg De Broedmachine

Wil Boots - Patina Dakdenkers

Rob de Visser Harsveld

Uitgeest, Uitgeest-Noord

De kerngroep:

Cees van Yperen Assumburg Koeltechniek

greeny
BROS.

Erik van Wijngaarden

Greenybros

Marcel van Haarlem

De Boer Staal

Jeffrey Schotvanger Facta

Menno Klein

Jachthaven Uitgeest

Arjen Sijtsma

Stichting Jachthaven Zwaansmeerpolder (oud ambassadeur)

Heemskerk, De Trompet

Ambassadrice: Ellen van Tongeren

De kerngroep:

Raymond Cenin BBA B.V.

Rene Arends

Inrush B.V.

Kees Huipen

Huipen, Uw Vastgoed Onze Zorg

Cyril Swart PBS

Gerro Sanders

Abonnementenland

Cees Nelis Jr.

C. Nelis bouw & ontwikkeling

IJmuiden, Havengebied

De kerngroep:

Frans Hoogzaad BIZ Havengebied IJmuiden

Remco Bakker Cornelis Vrolijk BV

Peter van de Meerakker

Zeehaven IJmuiden N.V.

Frank Spiering IJmond Klimatekservice

Harrie van Wees CTRL+N

Willem Jonkman

Btac Solutions

Floor Bal / Jeroen Verwoort Gemeente Velsen

Toon van Westerhoven

Rigo verffabrieken

Henk van der Deijl Interfish B.V.

Johan Stolk Stolk ontwikkeling

Heemskerk, De Houtwegen en De Waterwegen

De kerngroep:

Ramon Bakker Bakker Buitenleven

Nico Scheffer Scheffer en Sminia Groep

Alex de Ruiter De Woonzaken

Marc Zagwijn VHP Drukkers

Daniël Goemans Versbakkerij Goemans